

Početna stranica » Kategorija » Sustav za zaštitu ili za zlostavljanje djece? (2)

| Sustav za zaštitu ili za zlostavljanje djece? (2)

JELENA JINDRA 18. SRPNJA 2021.

IZDOJENO, LJUDSKA PRAVA

Prva javna institucija koja je u sustav za zaštitu djece i obitelji uvela pojam “otuđenja od roditelja” je Poliklinika za zaštitu djece i mladih Grada Zagreba (u nastavku Poliklinika). Od osnutka 2002. godine to je jedina javnozdravstvena ustanova u Hrvatskoj specijalizirana za pružanje pomoći zlostavljanoj i zanemarenoj djeci. Prema njihovim podacima: “Godišnje u prosjeku imamo 1200 – 1500 novih pacijenata u multidisciplinarnoj obradi i 300 – 500 pacijenata u tretmanu/praćenju iz prethodnih godina. Ukupan broj pacijenata koji dolaze izvan Grada Zagreba iznosi u prosjeku 40 – 50 posto.” Većina djece dolazi u Polikliniku prema uputi centara za socijalnu skrb zbog izloženosti konfliktnom razvodu roditelja.

Od osnivanja, ravnateljica Poliklinike je klinička psihologinja i psihoterapeutkinja **Gordana Buljan Flander**. Ona u medijima 20 godina ima isto lice – lice najveće zaštitnice traumatizirane djece. U počecima Poliklinike oblikovala ga je na temi “seksualnog zlostavljanja djece”. No, već godinama u javnosti su glavne njezine teme “emocionalno zlostavljanje djece” u razvodima. Kako to? Neki roditelji i danas samoinicijativno dovode djecu u Polikliniku, pogotovo kada su

izloženi obiteljskom nasilju, kao u ustanovu od najvećeg povjerenja. Hrvatske Laure često gradsku zdravstvenu ustanovu zovu "Flander poliklinika" ili "poliklinika Buljan Flander".

Pola milijuna kuna za konferenciju Europske udruge praktičara "otuđenja od roditelja" (EAPAP)

Tri dana u rujnu 2020. godine (16. – 18. IX. 2020.) trajala je konferencija Europske udruge praktičara otuđenja od roditelja (EAPAP) na temu "Separacija roditelja, otuđenje i oporavak djeteta: Razvoj standarda dobre prakse". Organizirala ju je javnozdravstvena ustanova – Poliklinika, uz podršku Grada Zagreba, Hrvatske psihološke komore i Udruge Hrabri telefon (1997. Hrabri telefon osniva G. Buljan Flander) . Sudionike je pozdravio gradonačelnik **Milan Bandić**. Zbog pandemije održala se online.

Za tehničku organizaciju te konferencije ili webinaru Poliklinika je agenciji *Moment events d.o.o.* iz Zagreba, vlasnice **Veronike Jurić**, isplatila – 495.382,00 kn! Nitko nije doputovao u Zagreb, nikome nisu plaćene avionske karte i hotelski smještaj, nije bilo cateringa ni vozača. Svi "praktičari otuđenja" su se javljali iz svojih domova ili ureda. Samo je jedan predavač primio simbolični honorar. Pola milijuna kuna. Ugovor i detaljna specifikacija troškova agencije *Moment events d.o.o.* u iznosu od 495.382,00 kn su u prilogu.

Treća međunarodna konferencija EAPAP

Ugovor o poslovnog suradnji Plk – Moment events 31-10-19–

Putnička agencija *Moment events d.o.o.* osnovana je 2018., i do danas nema svoju web-stranicu. Prema javno dostupnim podacima, samo u 2019. je ostvarila 4,16 milijuna kuna prihoda i bruto dobit od 464.000,00 kn. Mlada vlasnica i direktorica Veronika Jurić nije htjela pojasniti visinu troškove usluga koje je naplatila Poliklinici. Ravnateljica Poliklinike G. Buljan Flander, prema javno dostupnim podacima, inače odlično raspolaže novcem. Iako se financira isključivo javnim sredstvima, Poliklinika ostvaruje i milijunske viškove. Tako je, primjerice, 2017. godine (Bandićevo) Upravno vijeća Poliklinike odobrilo ravnateljici da se višak sredstava iskazan po završnom računu u visini 3,5 milijuna kuna oroči u banci. Prema financijskom izvještaju za 2020. godinu, Poliklinika ima depozit u banci od 4.241.693,00 kn, a iz proračuna potražuje 1.387.399,00 kn.

Na završetku te, pokazat će se, druge, ali pristanimo na njihovu numeraciju 3. međunarodne konferencije EAPAP-a Gordana Buljan Flander je istaknula: "Svi mi u sustavu zdravstva,

škولstva i socijalne skrbi kad dođe do otuđenja od roditelja, ne možemo ništa napraviti sami bez sustava pravosuđa koje treba preuzeti ulogu 'nadržitelja' (superparent)."

*Sudionice i sudionici EAPAP konferencije
(poliklinika-djeca.hr)*

Predavači iz Hrvatske koje je Poliklinika okupila na toj konferenciji o "otuđenju", a da nisu njezini zaposlenici, bili su: **Renata Šantek**, sutkinja Vrhovnog suda RH, **Lana Petö Kujundžić**, predsjednica Odjela za mladež Županijskog suda u Zagrebu, **Kolinda Kolar**, sutkinja Općinskog građanskog suda u Zagrebu, psihijatri i stalni sudski vještaci **Danijel Crnković** i **Domagoj Štimac** (bivši zamjenik ravnateljice Poliklinike), odvjetnica **Ana Hrabar** (prva specijalistica dječjih prava Pravnog fakulteta u Zagrebu, kći **Dubravke Hrabar** koja je osnovala i vodi Specijalistički multidisciplinarni studij Prava djece, mentorica joj je G. Buljan Flander) i **Marina Ajduković**, redovita profesorica na Pravnom fakultetu u Zagrebu, Studij za socijalni rad. Suosnivači Europske udruge praktičara otuđenja od roditelja **Karen** i **Nick Woodall** zaključili su konferenciju tvrdnjom:

"Ova je regija vodeća u svijetu u suočavanju s ovim problemom, a mi smo izuzetno počašćeni što smo mogli održati ovu konferenciju u Zagrebu s našim partnerima, Poliklinikom za zaštitu djece i mladih Grada Zagreba."

Kako su Hrvatska i regija, prema mišljenju Woodallovih koje nam Poliklinika predstavlja kao "međunarodno priznate autoritete u području otuđenja", postali vodeći u svijetu u "otuđenju od roditelja"? Je li njihova tvrdnja istinita? Tko su Karen i Nick Woodall? I što je Europska udruga praktičara otuđenja od roditelja?

Karen i Nick Woodall – privatni poduzetnici

Karen i Nick Woodall su psiholozi iz Engleske koji, za razliku od ravnateljice Poliklinike G. Buljan Flander, nemaju nikakvu formalnu poziciju u engleskom sustavu za zaštitu djece i obitelji. Upoznali su se krajem 1999. u Yorku, gdje su radili u maloj dobrotvornoj organizaciji s dugom tradicijom pomaganja samohranim roditeljima Centar za razdvojene obitelji. Karen,

tada još Richardson, već je dogurala do pozicije izvršne direktorice tog Centra, a Nick Woodall je kao psiholog i razvedeni otac dvoje djece došao u York volontirati.

Tijekom godina Karen i Nick preuzimaju Centar, pretvaraju ga u mjesto fanatične borbe za prava očeva i "otuđenje od roditelja", a onda ga i raznim financijskim malverzacijama raspuštaju 2016. godine. Tada su već bračni par i u Londonu, gdje su 2014. otvorili privatnu praksu – Kliniku za razdvojene obitelji (Family Separation Clinic). U njoj se bave isključivo ozdravljenjem djece i roditelja od "otuđenja". 90-minutni razgovor uživo s klijentom naplaćuju 1.500,00 kn plus porez (165 funti). Nude i paket od šest konzultacija po cijeni od pet. Nude i konzultacije telefonom ili skypom za sve države Commonwealtha i EU po različitim tarifama. 90-minutni razgovor skajpom s Woodallovima za pozive iz EU košta 145 eura.

Karen i Nick Woodall

Karen Woodall piše blog o "otuđenju od roditelja", zajedno pišu knjige u kojima zagovaraju stav da je "otuđenje" psihološko- psihijatrijski problem jednog roditelja koji stvara rascjep (splitting) u djetetu. "Otudenjem" se bave iz perspektive mentalnog zdravlja djece, a za terapijski tretman zahtijevaju strogo vođene sudske postupke: žurno oduzimanje djece roditelju za kojeg stručnjak za mentalno zdravlje posumnja da je "otuđujući". Lobiraju za svjetsko priznanje "otuđenja od roditelja" kao medicinske dijagnoze.

U knjizi "Razumijevanje otuđenja od roditelja" (Geromar, 2018.) Woodallovi pišu: "Naš je cilj vratiti djeci djetinjstvo!" ili "Mnogi slučajevi otuđenja od roditelja neće uključivati roditelja s poremećajem ličnosti, a mnogi hoće." Izriječno pišu da ne priznaju rodno uvjetovano nasilje te da primjenjuju terapijski model analize moći i kontrole koji je "potpuno drugačiji od kotača moći i kontrole koji se koristi u feminističkim pristupima obiteljskom nasilju i zlostavljanju". Ponosni su na svoj rad u kojem su "razvili vlastite protokole i radne okvire koji se temelje na dokazima i za koje smo dokazali – uz pomoć ili bez pomoći suda – da oslobađaju djecu od problema otuđenja". Knjiga je napisana kao praktični savjetnik, vodič za "otuđene" roditelje: kako da se pripreme za sud i iscijele od "otuđenja". Sve što iznose utemeljeno je na njihovoj privatnoj praksi i njihovim dokazima.

Ukratko, Karen i Nick Woodall u britanskom su društvu marginalni privatni psihoterapeuti koji su od "otuđenja od roditelja" napravili uspješan privatni biznis.

Britanska udruga za savjetovanje i psihoterapiju (*The British Association for Counselling and Psychotherapy* – BACP), najveća udruga savjetnika/terapeuta u Velikoj Britaniji s oko 40.000 članova, 2015. godine sankcionira Karen Woodall zbog nesavjesnog postupanja u radu. Dio optužbi odnosio se na to da je pisala nalaze i mišljenja o djeci koju uopće nije vidjela i upoznala. A drugi dio optužbi odnosio se na financije: nije jasno što naplaćuje kao ni priroda usluga koje nudi. Na temelju toga, Povjerenstvo za profesionalno ponašanje BACP-a zaključilo je da je Karen Woodall prekršila etički kodeks udruge: "Gđa Woodall ima manjak osobnih moralnih vrijednosti poput iskrenosti, integriteta, kompetencije i mudrosti. A to su osnove etičkog kodeksa po kojem terapeuti trebaju raditi", stajalo je u sankciji objavljenoj na web-stranici BACP-a.

EAPAP ili europska obmana

Bračni par Woodall, prema dostupnim podacima, prvi put službeno dolazi u Hrvatsku na poziv Gordane Buljan Flander 2016. godine (5. – 7. IX. 2016.). U Poliklinici su održali trodnevno usavršavanje stručnjaka Poliklinike o "otuđenju od roditelja". Njihov honorar iznosio je 19.146,74 kn, a ukupni troškovi boravka u Zagrebu 31.276,68 kn.

Ravnateljica Poliklinike Buljan Flander u Woodallovima prepoznaje potencijal i sebi ravnopravne suradnike. U jednom hotelu u Pragu 11. lipnja 2017. godine privatna Klinika za razdvojene obitelji Karen i Nicka Woodalla u partnerstvu s javnom Poliklinikom u vlasništvu Grada Zagreba, a čiji rad financira i hrvatsko Ministarstvo zdravstva, osnivaju Europsku udrugu praktičara otuđenja od roditelja (EAPAP). Cilj udruge je okupljanje praktičara "otuđenja od roditelja" iz svih struka da bi se "sustavno bavili tom problematikom na međunarodnoj i multidisciplinarnoj razini". Na osnivačkoj skupštini u hotelu u Pragu tog se dana okupila dvadeset i jedna zainteresirana osoba, od toga, pored Woodallovih i G. Buljan Flander, tri djelatnice Poliklinike te **Asenka Kramer**, predsjednica Udruge Dijete-razvod, koja na portalu svoje udruge prevodi blogove Karen Woodall. Od 10.30 do 16.30 h, s pauzom za ručak, oni osnivaju Europsku udrugu praktičara otuđenja od roditelja. Svi ovi podaci javno su dostupni na stranicama EAPAP-a i Poliklinike, no nije objavljeno i koliko je taj "povijesni" dan u Pragu koštao hrvatske porezne obveznike. EAPAP nema javno objavljen Statut, kao niti sjedište, pa nije jasno je li to neko neformalno udruženje ili udruga koja podliježe pod britansko zakonodavstvo.

Karen Woodall predsjednica je Odbora EAPAP-a, a Gordana Buljan Flander, ravnateljica Poliklinike – jedine javnozdravstvene ustanove u cijeloj Hrvatskoj specijalizirane za mentalno zdravlje zlostavljane i zanemarene djece – članica je Odbora EAPAP-a. Odbor EAPAP-a ima šest članova. Tri člana su Woodallovi i Gordana Buljan Flander. Ukupni broj članova EAPAP-a nije poznat, a Karen Woodall ističe da su članovi EAPAP-a praktičari o “otuđenju” iz 17 europskih zemalja.

Sljedeće, 2017. godine (4. – 6. IX. 2017.) Woodallovi nastavljaju edukaciju stručnjaka Poliklinike o “otuđenju od roditelja”. Njihov honorar je 22.486,30 kn, a ukupni troškovi za Polikliniku 35.114,03 kn.

Kako Gordana Buljan Flander širi doktrinu “otuđenja”?

U kolovozu 2018. godine Poliklinika suorganizira 1. konferenciju EAPAP-a u Londonu pod nazivom *Moving upstream* – Problem otuđenja od roditelja u Europi. Broje je kao drugu, no u hotelu u Pragu su osnivali udругu. Do danas niti jedna javnozdravstvena ustanova u Europi, a pogotovo specijalizirana za mentalno zdravlje traumatizirane djece, ni na koji način ne sudjeluju u radu EAPAP-a. A kamoli da ga financira javnim sredstvima. Osim Poliklinike. “Gordana Buljan Flander održala je dva pozvana predavanja, a Poliklinika je s ponosom bila suorganizator događaja”, piše na službenom webu Poliklinike. Koliko smo platili tu konferenciju koja je održana 30. i 31. kolovoza 2018. u Londonu u konferencijskom centru Cavendish? Pola milijuna kuna?

Foto: poliklinika-djeca.hr

Iz Hrvatske je na londonsku konferenciju EAPAP-a doputovalo već probranije društvo: sutkinja dr. sc. Lana Petö Kujundžić, Udruga obiteljskih sudaca, prof. dr. sc. Gordana Buljan Flander, dr. sc. **Vlatka Boričević Maršanić**, tada ravnateljica Psihijatrijske bolnice za djecu i mladež u Zagrebu (2019. prelazi u Polikliniku gdje je i danas psihijatrica), psihologinja Iva Knežević iz Psihijatrijske bolnice za djecu i mladež te **Ana Raguž, Mia Roje i Ella Selak Bagarić**, psihologinje Poliklinike. “Ravnateljica prof. dr. sc. Gordana Buljan Flander je istaknula važnost

suradnje zdravstvenih ustanova uključenih u slučajeve otuđenja i sudova, kao i brzog odgovora svih institucija, jer je za dijete vrijeme neprijatelj. Nadalje je naglasila kako je otuđenje emocionalno zlostavljanje i trebalo bi ga tretirati kao bilo koji drugi oblik zlostavljanja djeteta.(...)”

Lana Petö Kujundžić

Predsjednica Odjela za mladež Županijskog suda u Zagrebu, sutkinja Lana Petö Kujundžić, također se svojim radom afirmirala kao zaštitnica djece i mladih u Hrvatskoj. Za razliku od G. Buljan Flander, koja s pozicije ravnateljice Poliklinike izravno utječe na sudske odluke o skrbništvu nad djecom, L. Petö Kujundžić je stručnjak za kazneno pravo i ne sudjeluje u građanskim parnicama. Njezin je autoritet, međutim, neupitan.

Službeno se prvi put u javnosti pojavljuje kao zagovornica primjene doktrine “otuđenja od roditelja» te 2018. godine kada s ravnateljicom Poliklinike i njezinim «ekstenzijama» aktivno sudjeluje na konferenciji u Londonu. Od predstavnika državnih pravosudnih tijela iz Europe, na toj konferenciji nije bilo nikoga osim hrvatske sutkinje Petö Kujundžić. Odnosno, bio je Sir **Paul Coleridge**, umirovljeni sudac Visokog suda u Londonu (High Court judge) na Odjelu za obitelj. U izvještaju s te konferencije na web-stranici Poliklinike prešućuju se, međutim, ključni detalji iz njegove biografije. Sudac Sir Paul Coleridge osnovao je 2012. godine *Zakladu za brak* (Marriage Foundation), programski usporedivu s radom hrvatske udruge *U ime obitelji*. Kao sudac javno je kritizirao Vladu i njezine planove oko istospolnih brakova kao “manjinsko pitanje”, tvrdnjom da to utječe na 0,1% populacije u vrijeme kada se društvo suočava s krizom raspada obitelji, i odmah je sankcioniran. Njegove izjave su nespojive s njegovom sudačkom odgovornošću i predstavljaju pravosudni prekršaj. To je bio službeni zaključak istrage o sucu Coleridgeu. Sljedeće, 2013. godine on odlazi u «prisilnu» mirovinu da bi se, prema njegovim riječima, posvetio isključivo radu svoje *Zaklade za brak* i bio slobodan javno zastupati svoje “obiteljaške” stavove. Dakle, Sir Paul Coleridge iz *Zaklade za brak* 2018. godine zajedno s aktivnom hrvatskom sutkinjom, predsjednicom Odjela za mladež Županijskog suda u Zagrebu Petö Kujundžić, i privatnim odvjetnicima ravnopravno razmjenjuje «inspirativna» iskustva o “otuđenju od roditelja” u sudskoj praksi. Naime, pod predsjedanjem Sir Paul Coleridgea, na londonskoj konferenciji «diskutirali su o tome kako pristupiti slučajevima “alijenacije na sudu”.

*Gordana Buljan Flander i Lana Petö
Kujundžić*

Moguće je da su biografije i drugih europskih praktičara “otuđenja od roditelja” u uredništvu Poliklinike napisane uz izostavljanje važnih podataka poput ove Sir Paula Coleridge. Pa i rodonačelnik “sindroma otuđenja od roditelja” Richard Gardner punih četiri desetljeća je falsificirao svoju. Ispod nekrologa Gardneru objavljenog u The New York Timesu, na portalu i danas stoji ispravak netočnog navoda: “Nekrolog u ponedjeljak o dr. **Richardu A. Gardneru**, psihijatru i psihoanalitičaru, pogrešno je objavio njegov položaj na Sveučilištu Columbia. Bio je klinički profesor psihijatrije u odjelu dječje i adolescentne psihijatrije – neplaćeni volonter – a ne profesor dječje psihijatrije.”

Za razliku od umirovljenika i privatnih poduzetnika koji čine društvo Europske udruge praktičara otuđenja od roditelja, hrvatski praktičari su ključni stručnjaci našeg javnog sustava za zaštitu djece i obitelji s respektabilnim biografijama. U srpnju 2019. godine (8. – 9. VII. 2019.) Woodallovima nastavljaju usavršavanje stručnjaka u Poliklinici za honorar od 9.838,37 kn (ukupni troškovi 19.755,44 kn).

28 istina struke o “otuđenju” – 2019. godina

Za stručno usavršavanje stručnjaka Poliklinike o “otuđenju od roditelja” prema *Woodall&Woodall* metodi Poliklinika je od 2016. do 2109. godine izdvojila 86.146,15 kn: Woodallovima je uplatila 51.471,41 kn honorara, a 34.674,74 kn troškova puta i smještaja. Kada tome pribrojimo gotovo 500.000 kuna koliko je Poliklinika odobrila agenciji Moment events d.o.o. za webinar o “otuđenju od roditelja”, tj. 3. međunarodnu konferenciju EAPAP-a, te činjenicu da Poliklinika, kao suosnivač, javnim novcem financira rad EAPAP-a, zaključak je da je ravnateljici Gordani Buljan Flander, koja vodi i njezin stručni rad, “otuđenje od roditelja” tema od posebnog interesa/značenja.

*Kako je Poliklinika napisala i
“**”** proširila tzv. 28 istina struke o
“otuđenju”? Zloupotrebljavaju*

*li hrvatski praktičari
“otuđenja” svoju moć
utemeljenu na monopolu, kao i
na tajnosti svojih postupaka i
procjena?*

No, da bi Hrvatska i regija postale “vodeće u svijetu u suočavanju s problemom otuđenja”, a G. Buljan Flander vodeća edukatorica o “otuđenju” u regiji, nije dovoljno samo usavršavanje zaposlenika Poliklinike. Potrebno je “usavršiti” cijeli hrvatski sustav za zaštitu djece i obitelji.

Pa tako 10. srpnja 2019. u organizaciji Poliklinike i Udruge sudaca za mladež, obiteljskih sudaca i stručnjaka za djecu i mladež (USZM), kojom predsjedava L. Petö Kujundžić, Woodallovi “doniraju” hrvatskim stručnjacima javno predavanje “Razumijevanje i rad s djecom i obiteljima pogođenim otuđenjem od roditelja: Slušanje autentičnog glasa djece i interveniranje za pomoć oporavku”. Nastavni zavod za javno zdravstvo “Dr. Andrija Štampar” kojim ravna **Zvonimir Šostar**, zagrebački pročelnik za zdravstvo u vrijeme osnivanja Poliklinike, besplatno je ustupio dvoranu.

Prema podacima nadležnih komora kojima članovi prijavljuju edukacije da bi dobili bodove, na tom “besplatnom” predavanju sudjelovao je 71 psiholog (Hrvatska psihološka komora) i jedna socijalna radnica (Hrvatska komora socijalnih radnika). Ta je socijalna radnica, prema podacima HKSR-a, zaposlenica Poliklinike.

U hrvatskom sustavu i G. Buljan Flander i L. Petö Kujundžić afirmirane su kao najveće zaštitnice dječjih prava. Članica USZM-a je i pravnica **Ivana Buljan Ajelić**, kći Gordane Buljan Flander koja je od 2018. zamjenica pravobraniteljice za djecu **Helence Pirnat Dragičević**.

Više od 200 prisutnih u Štamparu pozdravila je i **Tatjana Katkić Stanić**, dužnosnica u gotovo svim sastavima hrvatskih vlada za socijalni rad, i sama po struci socijalna radnica. Početkom ove godine Tatjanu Katkić Stanić Vlada imenuje za ravnateljicu Zavoda za socijalni rad u Ministarstvu rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike na četiri godine.

Prema podacima Poliklinike, predavanje Karen i Nicka Woodalla o “otuđenju od roditelja” putem videoprijenosa na Facebooku i službenom YouTube kanalu Poliklinike pogledalo je više od 3000 stručnjaka i zainteresiranih laika.

Nakon predavanja Poliklinika je sažela 28 zaključaka te ih u Google dokumentu uputila stručnoj i zainteresiranoj javnost na potpis podrške, kako bi ga s prikupljenim potpisima dostavili svim relevantnim institucijama i nadležnim ministarstvima. “...sastavljamo ovaj

dokument s glavnim zaključcima o otuđenju i prijedlozima razvoja pozitivne prakse u Hrvatskoj. Zaključci su temeljeni na kliničkoj praksi, modelima dobre prakse u svijetu i Europi te na rezultatima više od tisuću znanstvenih radova. Uz potpisnike Karen i Nicka Woodalla kao predavača te prof. dr. sc. Gordanu Buljan Flander i dr. sc. Lanu Petö Kujundžić kao organizatora predavanja, pozivamo sve stručnjake koji se slažu s navedenim zaključcima da svojim potpisom pruže podršku zaštiti djece i u ovom području:

28 istina struke u zaštiti djece od emocionalnog zlostavljanja u razvodu roditelja: upostava dobre prakse u Hrvatskoj

- 1. Dijete ima potrebu za oba roditelja i važno je osigurati mu uključenost oba roditelja u život (osim u slučajevima kad bi to predstavljalo prijetnju djetetovom životu, zdravlju i/ili sigurnosti; u narednim točkama ovaj se uvjet podrazumijeva).**
- 2. U najboljem interesu djeteta je osigurati mu približno jednaku uključenost oba roditelja u život i odgoj, što nije nužno 50 posto vremena sa svakim od njih – procjena se vrši ovisno o konkretnim okolnostima i potreba pojedinačnog djeteta, procijenjenima od strane stručnjaka (sustav socijalne skrbi i/ili zdravstva i/ili pravosuđa).**
- 3. Rod odnosno spol roditelja ne određuje roditeljske kompetencije.**
- 4. Jedna od glavnih roditeljskih kompetencija u slučaju razdvojenog roditeljstva je kapacitet roditelja da aktivno osnažuje odnos djeteta s drugim roditeljem.**
- 5. Otuđenje predstavlja javnozdravstveni problem i treba mu pristupiti iz pozicije zaštite zdravlja djeteta i djetetovih prava.**
- 6. Otuđenje može, ali ne mora proizlaziti iz visokokonfliktnog razvoda roditelja. U većini slučajeva do pravog otuđenja dolazi uz minimalne mogućnosti utjecaja otuđenog roditelja.**
- 7. Izloženost djeteta kroničnom i dugotrajnom roditeljskom sukobu sa ili bez utvrđenih otuđujućih ponašanja roditelja predstavlja emocionalno zanemarivanje, a ponekad i emocionalno zlostavljanje djeteta.**
- 8. Otuđujuća ponašanja (bilo koja ponašanja koja narušavaju odnos djeteta s drugim roditeljem, aktivna ili pasivna) te nemogućnost razdvajanja roditeljske i partnerske uloge predstavljaju neprimjeren emocionalni pritisak na dijete.**

9. **Neprimjeren emocionalni pritisak na dijete predstavlja rizik od emocionalnog zlostavljanja djeteta; u slučaju da je kontinuiran i/ili intenzivan te se ne korigira pod utjecajem stručnjaka, predstavlja emocionalno zlostavljanje djeteta.**
10. **Sumnju na emocionalno zlostavljanje djeteta svaki građanin RH zakonski je dužan prijaviti nadležnom CZSS, po potrebi policiji, žurno i bez odgode, što se može učiniti i anonimno.**
11. **Sumnju na emocionalno zlostavljanje djeteta svaki stručnjak koji radi s djecom zakonski je dužan prijaviti nadležnom CZSS, po potrebi policiji, žurno i bez odgode.**
12. **Otuđenje je emocionalno zlostavljanje djeteta, bez obzira na to je li aktualno blago, umjereno ili ozbiljno.**
13. **Glavni znak otuđenja kod djeteta je psihološki splitting, odnosno nedostatak ambivalencije prema roditeljima.**
14. **Svi stručnjaci koji rade s djecom iz svih sektora dužni su međusobno komunicirati i izmjenjivati informacije u interesu zaštite djeteta.**
15. **Pravo djeteta da izrazi svoju volju, želju i mišljenje (čl. 12 Konvencije o pravima djeteta) treba se tumačiti s razumijevanjem uz Opći komentar na čl. 12.**
16. **Direktno pitanje djeteta s kim želi živjeti jedno je od emocionalno zlostavljajućih ponašanja, bez obzira na to tko ga postavlja.**
17. **Ono što dijete kaže, ne predstavlja nužno autentičnu volju i želju djeteta, što može procijeniti posebno educirani stručnjak mentalnog zdravlja u slučaju potrebe.**
18. **Svi pravni postupci trebaju se odvijati što brže, a dijete treba razgovarati sa što manje moguće različitih stručnjaka u što manje moguće različitih navrata na okolnosti predmeta.**
19. **Za vrijeme trajanja sudskih postupaka nužno je da postoji privremeno rješenje ili privremena mjera od strane sustava socijalne skrbi i pravosuđa.**
20. **Nužna je intenzivna suradnja i komunikacija stručnjaka mentalnog zdravlja, sustava socijalne skrbi i pravosuđa za vrijeme trajanja sudskog postupka.**

21. **Sudac u slučajevima otuđenja roditeljima treba oduzeti moć manipulacije djetetom i sustavom, a sve uključene strane, uključujući druge stručnjake, trebaju se dosljedno i pravovremeno ponašati u skladu s odredbama suda, u protivnom biti sankcionirani.**
22. **Kad se radi o otuđenju, osobito o težim oblicima, nužno je privremeno prekidanje svakog kontakta djeteta i otuđujućeg roditelja te smještanje djeteta kod drugog roditelja, instituciju ili udomiteljsku obitelj (ovisno o procjeni sustava socijalne skrbi).**
23. **Terapija s djetetom je kontraindicirana dok je u kontaktu s otuđujućim roditeljem.**
24. **Kod otuđenja su generičke terapije kontraindicirane jer se radi o zlostavljanju djeteta.**
25. **Svi članovi obitelji u slučajevima otuđenja trebaju biti uključeni u terapijski rad sukladno smjernicama sustava zdravstva i socijalne skrbi.**
26. **Ovisno o naprecima kod otuđujućeg roditelja i djeteta, sustav zdravstva i socijalne skrbi predlažu ponovno uspostavljanje kontakta otuđujućeg roditelja i djeteta.**
27. **Svi stručnjaci koji rade s djecom i obiteljima dužni su se trajno i sustavno obrazovati u području otuđenja i razvoda roditelja uopće.**
28. **Zlostavljanje je zlostavljanje – pred strukom i zakonom. Osobna i profesionalna dužnost svih nas kao stručnjaka i ljudi je štititi djecu. Prava djeteta su iznad prava roditelja.**

Prema službenim podacima Poliklinike, ovih "28 istina struke" o "otuđenju" potpisuje više od 800 stručnjaka, ne samo iz Hrvatske nego i iz regije, a podržavaju je i domaća cehovska udruženja psihologa, socijalnih radnika, sudaca.

*17. istina: "Ono što dijete kaže,
ne predstavlja nužno
autentičnu volju i želju djeteta,
što može procijeniti posebno
educirani stručnjak mentalnog
zdravlja u slučaju potrebe.*

“Hrvatski manifest “otuđenja” je napisan. Poligon sa svim relevantnim igračima za primjenu doktrine “otuđenja od roditelja” u hrvatskom sustavu za zaštitu djece i obitelji 2019. službeno je postavljen.

Tu su centri za socijalnu skrb, koji su financijski, kadrovski i obrazovno potpuno potkapacitirani, o čemu su, nakon smrti djevojčice **Nikoll** na Uskrs 2021., sve javno govorili i sami zaposlenici iz sustava. A oni su prvi u koje ulaze obitelji u razvodu s djecom.

Doktrinu “otuđenja” u socijalnoj skrbi formalno će provesti treća društveno afirmirana čuvarica prava djece u Hrvatskoj – sociologinja i psihologinja **Marina Ajduković**, redovita profesorica na Pravnom fakultetu u Zagrebu, bivša predstojnica Studija za socijalni rad.

Tu su, dakle, tri društveno najafirmiranije stručnjakinje za zaštitu djece u Hrvatskoj: psihologinja Gordana Buljan Flander, sutkinja Lana Petö Kujundžić i psihologinja i sociologinja Marina Ajduković.

Tu su nadležno ministarstvo, nadležne komore, cehovska udruženja, udruge očeva poput Hrvatske udruge za ravnopravno roditeljstvo.

Tu su, s jedne strane, svi tzv. društveno afirmirani i institucionalizirani hrvatski stručnjaci za zaštitu djece, a s druge strane, tu su žrtve bez prava glasa – djeca i roditelji koji ne smiju javno govoriti o tome što zbog “otuđenja” proživljavaju od tih istih stručnjaka.

Kaptol i "otuđenje"

Ispred ili iza svega nabrojenog je i Kaptol. Naime, dok je 2002. godine G. Buljan Flander osnivala Polikliniku, zahvaljujući podršci tzv. "snažnih žena SDP-a" (**Milanka Opačić, Ingrid Antičević, Gordana Sobol**) i **Milana Bandića** i **Zvonimira Šostara**, javno je redovito isticala da kao katolkinja misli da je "cijelo hrvatsko društvo previše pod utjecajem Crkve". Od tada se i G. Buljan Flander društveno prilagodila: edukator je nadbiskupija, vjeroučitelja, župnika, studenata katoličkih bogoslovnih fakulteta u Zagrebu, Splitu, Đakovu i Sarajevu. Na zoom-edukacijama, koje održava za vrijeme radnog vremena iz ravnateljskog ureda, mijenja umjetničke slike sakralnih motiva. Kronicu više ne skriva u odjeći. Poliklinika je među prvim javnozdravstvenim ustanovama potpisala Sporazum o suradnji s Hrvatskim katoličkim sveučilištem. A od 1. ožujka 2021. , uz blagoslov kardinala **Josipa Bozanića**, sudjeluje i u radu Centra za promicanje dobrobiti ranjivih osoba Hrvatskog katoličkog sveučilišta.

Znanost ili subjektivno mišljenje

Tu je i objavljena knjiga "Dijete u središtu (sukoba)" (Geromar, 2020.) autorice Gordane Buljan Flander i Mije Roje Đapić, magistre psihologije i jedna od njezinih najčvršćih "ekstenzija" u Poliklinici. U podnaslovu knjige piše "Razvod roditelja, visoki konflikt i otuđenje: Znanost, teorija i klinička praksa".

Autorice nisu računale da će Svjetska zdravstvena organizacija (WHO) povući uvrštavanje šifre otuđenja QE.52 (pod dijagnostičkom kategorijom Caregiver-Child Relationship Problem) u nacrt idućeg zdanja MKB-a (MKB-11). Pa pišu da je WHO okončao dio polemika tako što je 27. svibnja 2019. godine uveo dijagnozu otuđenja. U knjizi objavljuju i svojih "28 istina struke" o "otuđenju". Činjenice da se struka uopće ne slaže oko "otuđenja" autorice se dotiču u jednoj praznoj rečenici: "U općoj, znanstvenoj i stručnoj javnosti termin 'otuđenja' djeteta od roditelja izaziva burne polemike", no nigdje ne citiraju znanstvena istraživanja koja dovode u pitanje ili opovrgavaju temeljne postulate "otuđenja". U predgovoru pišu: "Knjiga koju držite u rukama prva je takva knjiga na našim prostorima. U nju je utkano puno znanstvenih nalaza, teorijskih modela, iskustava iz kliničke prakse, crteža i pisama 'naše' djece, ali prije svega nepresušnog entuzijazma..."

U toj knjizi, koja doista obiluje "nepresušnim entuzijazmom" tipa "nevidljiva djeca" koja imaju "modrice na duši", najzanimljiviji je ipak uvid u stručni rad Poliklinike koji iznose same autorice. "Prema analizi arhivskih podataka Poliklinike za zaštitu djece i mladih Grada Zagreba od 2010. do 2016. godine, na uzorku od više od 3000 djece u konfliktnim razvodima roditelja, nalazi se da su majke otuđivale djecu četiri puta češće nego očevi, međutim važno je uzeti u obzir da je

84 posto djece živjelo s majkom (ili s njom provodilo više vremena), a samo 16 posto s ocem, što također podržava hipotezu otuđenja povezanog s moći i kontrolom (Woodall i Woodall, 2017).”

Dakle, “otuđenje od roditelja” jest u svojoj definiciji rodno pitanje – moć i kontrolu ima roditelj koji se o djetetu više brine, a to su, u pravilu, majke.

Također, autorice pišu: “Međutim, u kliničkoj praksi važno je biti fleksibilan – slijepo pridržavanje navedenih faktora i izostanak dubljeg ulaska u problematiku pri procjeni otuđenja mogli bi nas odvesti na pogrešan trag. Primjerice, čak i ako je jedan roditelj bio zlostavljajući/zanemarujući, drugi roditelj može pomoći djetetu integrirati to iskustvo ili ga otuđivati i negirati ikakve dobre osobine roditelja, posramljivati djetetovu ljubav i čežnju za roditeljem koji je, iako zlostavljajući, djetetov roditelj i prirodno je da ga dijete voli.”

Stručnjakinje iz Poliklinike nigdje ne navode uputu kako da zlostavljeni roditelj pomogne djetetu integrirati iskustvo drugog roditelja zlostavljača. Ali jasno navode da, prema njihovu mišljenju, čak ni utvrđeno obiteljsko nasilje za njih nije prepreka da utvrde “otuđenje” kod nenasilnog roditelja.

O tome svjedoči i petnaesta hrvatska Laura: “Ja više ne postojim kao ljudsko biće. Moje dijete ima 12 godina, a to traje od njegove druge godine. Dok smo živjeli zajedno, prijavila sam nasilje u obitelji Centru, a oni su nas uputili i u Polikliniku. Otac je osuđen uvjetno – dobio je mjeru liječenja od alkohola i marihuane koju do danas nije ispoštovao. Sedam garnitura psihologica se promijenilo u Centru.

*Treba li društvo majkama prije
“
odlaska na razgovor u
Polikliniku ili u Centar za
socijalnu skrb organizirati
edukaciju o tome kako se
ponašati i razgovarati sa
stručnjacima? Jesu li hrvatska
djeca postala pokusni kunići*

europskih praktičara “otuđenja od roditelja”?

Prema sudskoj odluci, dijete mora viđati oca preko tjedna i biti s njim svaki drugi vikend. U svakom mišljenju stručnjaka stoji naputak da majka ne smije djetetu govoriti loše o ocu. Otac ga tuče, otac je pijan, otac je agresivan, otac se, pred njim, tuče po kafićima, a ja moram djetetu govoriti da je njegov otac divan i krasan? Pa dijete samo vidi da to nije dobar otac. Sada imam kaznenu prijavu zbog toga što ga više ne prisiljavam da viđa oca. Napisali su mi u Poliklinici da otuđujem dijete od oca. Ako treba, ići ću i u zatvor, ali moje dijete neće više proživljavati taj strah. A kada uđe u pubertet i postane, zbog svega toga, nasilno? Svi ti stručnjaci će se pitati tko je kriv? Mama? Sustav ništa nije napravio da se tata popravi, da dijete može ići k njemu bezbrižno i sigurno. Iz toga, kao razumno ljudsko biće, zaključujem da to nije primjereno za dijete i ne poštujem sudsku odluku da ga mora viđati. Tko je zaštitio dijete? Što će biti kada on upadne u probleme? Tko će biti kriv? Mama.”

Knjigu “Dijete u središtu (sukoba)” svojim je profesionalnim i znanstvenih autoritetom pozitivno recenzirala profesorica i dječja psihijatrica u mirovini **Dubravka Kocijan Hercigonja**, savjetnica u **Tudmanovim** vladama. Od 2008. D. Kocijan Hercigonja prvo je predsjednica Hrvatskog katoličkog društva liječnika Zagreb, pa članica njegova Upravnog odbora. Privatnu praksu Poliklinika Kocijan Hercigonja otvorila je 2003., danas je ravnateljica Poliklinike njezina kći defektologinja i psihoterapeutkinja **Vesna Hercigonja Novković**. Mlađa kći G. Buljan Flander, **Mia Flander Tadić**, nakon diplome psihologije na Hrvatskim studijima, gdje joj je majka redovita profesorica, radi u Poliklinici Kocijan Hercigonja pa u Udruzi *Hrabri telefon*. Mia Flander Tadić danas je zaposlena na mjestu voditeljice studentskog savjetovišta privatnog učilišta Visoka škola za komunikacijski menadžment “Edward Bernays”. G. Buljan Flander predsjednica je Akademskog savjeta **Edwarda Bernaysa** i predavač na tom visokom učilištu.

Umjesto zaključka, ravnateljica G. Buljan Flander knjigu “Dijete u središtu (sukoba)”, koja se vodi kao znanstvena literatura, dovršava anonimnim pismom koje joj je, navodno, uputio “prijatelj iz djetinjstva”. “Hvala ti što si napisala ovu knjigu, tebi i svima na svijetu koji razumijete koliko boli biti rastrgan iznutra bez ijedne ozljede vani (isto tvoje riječi) čak i onda kad mi, djeca kojoj posvećujete život, to ne razumijemo. Hvala ti što sam ju imao priliku prvi pročitati. Nemoj nikad odustati od nas.”

U RTL-ovoj emisiji “Potraga” 26. X. 2020. **Mia Roje Đapić**, psihologinja Poliklinike, praktičarka “otuđenja”, otkriva kako se u toj zdravstvenoj ustanovi razgovara s roditeljima na koje posumnjaju da “otuđuju djecu”. “Mi kažemo roditeljima vrlo eksplicitno: To vam dovodi do takvih i takvih posljedica, velika je šansa da će dijete završiti u psihijatrijskoj bolnici, djeca s ovakvom problematikom se vrlo često samoozljeđuju, budu suicidalna u budućnosti”, izjavila je psihologinja i proširila strah među gledateljima.

Zloupotrebljavaju li hrvatski praktičari “otuđenja” svoju moć utemeljenu na monopolu, kao i na tajnosti svojih postupaka i procjena? Kako je moguće da se u Poliklinici i centrima za socijalnu skrb primjenjuju službeno nepriznate “dijagnoze” i “trijaže”? Treba li društvo majkama prije odlaska na razgovor u Polikliniku ili u Centar za socijalnu skrb organizirati edukaciju o tome kako se ponašati i razgovarati sa stručnjacima? Jesu li hrvatska djeca postala pokusni kunići europskih praktičara “otuđenja od roditelja”?

U sljedećem nastavku, 23. srpnja: **Što nam prešućuju hrvatski praktičari za “otuđenje od roditelja”?**

Serijal tekstova “Sustav za zaštitu ili za zlostavljanje djece?” napisan je uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije temeljem provedenog Javnog poziva za ugovaranje novinarskih radova u elektroničkim publikacijama.

Sustav za zaštitu ili za zlostavljanje djece (1)

djeca posvojenje

Jelena Jindra

POVEZANI ČLANCI

RAFAEL KREŠIĆ

“Nemjerljiva šteta časti i ugledu”

23. RUJNA 2021.